

TRYGVE BRATTELI

Arbeiderpartiets landsmøte søndag 20. april 1975.

Åpningstale.

Jeg ønsker representanter, utenlandske og innenlandske gjester og andre som er til stede, vel møtt til dette ordinære landsmøte i Arbeiderpartiet.

Vi kommer sammen på et tidspunkt da vi har bak oss en vanskelig, men også meget interessant arbeidsperiode. Den lange tiden fra 1933 til 1960 var en nesten sammenhengende politisk veksttid for Arbeiderpartiet. Det betyr ikke at det var en tid fri for vanskeligheter. Bekymringer er det alltid nok av. Perioden var avbrutt av fem års krig og okkupasjon, med vår egen regjering i landflyktighet. Gjenreisinga etterpå var en veldig kraftanstrengelse. Men tvers gjennom alle vanskelighetene vokste Arbeiderpartiet fra valg til valg, til en topp på 48,3 prosent av stemmene i perioden 1957-61.

Så kom de første varsler om et nytt politisk klima. SF splittet seg ut, og Arbeiderpartiet tapte sitt rene stortingsflertall ved valget i 1961. Fire år senere fikk de borgerlige partier flertall i Stortinget, og det ble gjentatt i svekket form i 1969. Men ellers var dette valget på randen av en gjenreisning for Arbeiderpartiet. Senere kom nye

vanskeligheter og nye splittelser - nå i hele det politiske miljø.

Dette landsmøtet har den oppgave å legge grunnlaget for ny samling om og ny frammarsj av Arbeiderpartiet. Det er nødvendig for å sikre arbeiderbevegelsen tilstrekkelig politisk styrke. Og det er nødvendig for å forme et bredt og solid fundament for demokratisk styre i vårt land.

Forventningene til dette landsmøtet er mange og forskjellige. Vårt partis motstandere håper intenst å få skue et politisk bikkjeslagsmål. De venter å få bekreftet de dikteriske beskrivelser som er gitt til beste gjennom uker og måneder.

Viktigere for oss er forventningene fra de store folkegrupper som håper og tror at Arbeiderpartiet til hver tid viser evne til å løse tidens oppgaver - i partiet og i samfunnet. Det er en bred folkelig forventning vi skal behandle med respekt og ærbødighet.

Valget i 1973 var en skuffelse for oss. Det får vi selv ta ansvaret for. Men slaget var ikke dødelig. Tiden etterpå har på mange måter vært en god tid for Arbeiderpartiet. Imidlertid har vi ennå ikke helt taket på karakteren av de siste femten års politiske rystelser.

Vi får arbeide ufortrødent videre. Noe annet middel har vi ikke å sette inn. Saklisten for dette landsmøtet bærer preg av denne vilje til å forme partiets politiske kurs ved konkrete vedtak om politiske saker.

Det vil bli høve til et bredt ordskifte om den politiske situasjon og om Arbeiderpartiets stilling og oppgaver.

Det forhold at det i år skal være kommunevalg, og for første gang også direkte valg til fylkestingene, er grunnlaget for valg av hovedpunktet på saklisten til dette landsmøtet. Problemer og oppgaver i lokalsamfunnet, miljø- og ressursproblemer, og den enkelte og fellesskapet - går inn i sentret av dagens aktuelle samfunnsoppgaver. Dette er også hovedspørsmål når en ser på hele tidssituasjonen i vårt høyt utviklede, men ennå meget uferdige samfunn.

Landsmøtet bør kunne skape en viss klarhet i det gamle problem om Arbeiderpartiet, kirken og kristendommen.

Det er også nyttig med en aktuell avklaring av samlivsformer og samarbeidsformer mellom Arbeiderpartiet og fagorganisasjonen. Dette er fortsatt det viktigste fundamentet for den demokratiske sosialismen i Norge.

Dette landsmøtet skal velge partiets tillitsmenn og ledelse for en ny landsmøteperiode. Det er en oppgave som selvsagt skal tas alvorlig, men like selvsagt er det at den ikke skal dramatiseres. Det er et politisk enhetlig parti som skal foreta disse valg. Vi har ennå en solid arv fra den sunne tradisjon, at skolerte partifeller tar på seg de oppdrag partiets kompetente organer pålegger dem. Det er en politisk sterk generasjon som nå står på terskelen

til å tre til i ledelsen av Arbeiderpartiet.

La oss så gå til fire travle dagers arbeide med det klare forsett at de skal gi Arbeiderpartiet et solid grunnlag for en ny oppmarsj. Å møte i et landsmøte i Arbeiderpartiet er et ærefullt oppdrag. Men først og fremst er det et interessant og ansvarsfullt oppdrag. La oss alle kvittere for det ved å sørge for at alt som her skjer, kan bli et inspirerende og oppmuntrende håndslag til hundretusener partivenner fra landsende til landsende.

Jeg hilser representanter, gjester og andre vel møtt til fire dagers arbeid og samarbeid.